

TELEGRAFUL ROMANU

Nr. 66. ANULU XIV.

Sabiu, in 21 Aug. (2 Sept.) 1866.

Telegraful este de două ori pe săptămâna și joi și Dumineca. — Prenumeratia se face în Sabiu la expediția foieșilor pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expediția. Pretul prenumerării pentru Sabiu este de anu 7. fl. v. a. — Ear pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei și pen-

tro provinciale, din Monarchia pe unu anu 8. fl. era pe o jumătate de anu 4. fl. v. a. Pentru principale și teritori străine pe anu 12. pe $\frac{1}{2}$ anu. 6. fl. v. a.

Inseratele se plătesc pentru întreaga oră cu 7. cr. și rul cu litere mici, pentru a doua oră cu 5 $\frac{1}{2}$ cr. și pentru a treia repetare cu 3 $\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Excelența Sa Prea Sântitulu Archiepiscopu și Metropolitu Andrei Baronu de Siauguna au sosit în mijlocul nostru, reînforcându-se dela Adunarea generală a Asociațiunii tranne pentru literatură și cultură poporului român.

Dela adunarea generală a Asociațiunii.

Cu ventul de deschidere alu Esc. Sele P. Mitropolitu — Presedinte Andrei Baronu de Siauguna.

Domnilor! Candu aducu Pronieci ceresci multumită mea, căci m'au invrednicită a potă fi de fatia la această adunare, și a o conduce; atunci trebuie să marturisescu în fată acestei adunări acelu adeveru cunoscutu: ca eu, că presedinte, de-si asiu fi fostu datoriu să fiu fatia la totă adunările generale, tolusi la cele trei din urma n'amu luat parte, va sa dica: n'amu potutu luă parte; căci la cea din Blasius la an. 1863 amu absentat in urmă coincidenței avute cu acei membri ai Asociațiunii, cari au fostu la dieța din anul acelă; — la cea din Hatieg la an. 1864 amu absentat, căci pe tempul acelă eram silitu de morbositate a petrecere la scaldele Mehadii; — la cea din Abrudu in anul trecutu nu mi'au fostu nici de cum posibilu a luă parte, căci tocmai în diu'a adunări generală, adeca in 15 Augustu au trebuitu să funcționeze că Mitropolitu la sfintirea celu d'antăi Episcopu naționalu română de relegea nostra greco-resaraténa. Acum insa mi'au fostu cu putinția a veni la această adunare, și a ocupă scaunul presidialu, la care increderea Domnielor Vostre m'au chiamat, amu și venită prébucurosu, de-si suntu obosito cu trupu și cu sufletu, căci este sciutu, cumca eu siése septemani amu petrecutu la scaldele Mehadii, de unde inainte cu siepte dile m'amu intorsu acasa cu acea sperantia, ca Domnedieu mi va ajută de a potă fi astădi în mijlocul Domnielor Vostre. Să fiindca preșmatul D. Vicepreside, Reverendissimul D. Canoniciu Cipariu au avutu bunatate a duce presidiulu in absența mea cu cea mai mare abnegare a struncinatei sale sanetăti și cu desteritate osebita, precum și spre indestulirea obșteșca a aceloru adunări generale: pentru aceea aducu eu Reverendissimului D. Vicepresedinte și Canoniciu Cipariu pentru această bunatate, căci m'au suplinit in absentia-mi multumirea mea cordiale și fratișca, dorindu-i să-nete statornica și dile multe pâna la cele mai adânci batranetie! Era pe Domniele Vostre, cari că membri ai Asociațiunii V'ati infățișiatu la această adunare generală anuale spre a documenta constantia și zelul Domnielor Vostre pentru înaintarea literaturii limbei noastre române, și pentru prosperarea culturii poporului nostru romanu. Ve intempinu eu cu „Bine ati venit!”

Scopulu Asociațiunii, precum ne arată §fulu 2 din Statute, este înaintarea literaturii române și cultură poporului român in deosebitele ramuri prin studiu, prin elaborarea și edarea de opuri, prin premii și stipendii pentru diferitele specialități de știință, artă, și alte asemenea.

Eu sumu convinsu, ca Asociațiunea nostra nu și-au perduț dinnaintea să așeptu acestor impregiurări momentosu și tăietore in intregul trupu alu națiuniei.

Eu sumu convinsu și despre aceea, ca Asociațiunea nostra au satisfacutu problemei sale, pecătu i-au fostu in putinția.

Problemă ei este colosală, și cere mijloace mari pecuniari, de-si scopulu ei este de natură literară și intelectuală. Să tocmai in impregiurarea aceasta, ca problemă Asociațiunei noastre este colosală, și cere mijloace mari pecuniari pentru ajungerea scopului ei, jace acelu adeveru neresturnaveru, ca Asociațiunea și-a implinitu din destulu missiunea sea fatia cu mijloacele cele smerite pecuniarii, de care pote să dispuna, și fatia cu acea impregiurare faptică, ca membrii ei, despre cari pe dreptu se pote dice, ca suntu barbati literati, nu locuescu într-unu locu, că sa se pote consulta și lucră cu puteri unite pe cîmpul literaturii, ci suntu indepartati unii de altii după oficiul loru particulariu.

Prelângă acestea mai cutezu a adauge și acea convicțiune a mea individuale, ca membrii literati ai Asociațiunii noastre nu se potu inovati de passivitate pe cîmpul literaturii, căci adeseori

i aflămu cu produsele loru literară, déca și nu in opuri singuratică, dar in foile jurnaleloro noastre naționale.

Tempul nostru este tempul activității; acăstă o recunoște ver și cine dintre noi; tempul nostru au înalțat ideea despre munca la o marime și strălucire, de unde ea lumină tuturor poporilor.

Déca Onoratul Adunare mi da voia a esprime acă prescurta ce Domnulu Laboulaye, Profesorul de Istoria la Universitatea din Parisu, au perorat ascultatorilor sei in privința ideei — despre munca, care idea ocupa astădi Europă intrăga, atunci sinopsea acestei cuvențări o spusu in urmatorul tipu:

Idea despre munca au produs in dilele noastre nisice convingeri forte norocose. Ideea acăstă este cu multu mai tinera, decât cea despre progresu. Ideea despre munca au produs acea marătingă convingere, ca astădi munca este onoreala și reputația cea mai mare a omului. La Grecii și Români cei vechi munca era ocupaciunea eschisiva a sclavilor, pentru lumea de atunci avea idea falsă despre munca, și o socotea de unu ce dejositoriu pentru toti, cari nu erau sclavi; și asiă lenea era caracteristica bogatilor, ear munca era caracteristica sclavilor. Ideea, ca munca este numai pentru sclavi, au produs acea intuirea falsă, după care se afirma: ca a nu lucră, va sa dica: a petrece in inertia, in moliciune și in passivitate, — este a fi domnul și nobilu. Pana la tempii Regelui Ludovicu XIV trebuia sa se aduca lege, că unu Aristocrat sa pote avea o corabie sau o fabrica de sticla pentru specula spre inmultirea averei sele. Acestu Rege se nevoia a dă muncei o valoare potrivita prin concesiuni și privilegiuri; insa munca totu mai astă contrari in Aristocrati. Astfelui au fostu muncă in Francia despăgubită, incătu Aristocratul, carele vrea sa se deprinda cu munca, va sa dica: care nobilu vrea sa duca vre-unu negotiu, sau vre-o meseria, era spusu insultei. Din contra la Englezii nici candu nu s'a privit munca că unu ce dejositoriu și de rusne pentru unu nobilu. Fratele unui renomut Lordu se tinea măretiu, déca se putea numi neguțatorul sau fabricantul. Regimulu Englezii au fostu in Europa celu d'antăi, carele au luat sub protecție munca și produsele muncei supusilor sei. Insusi Regele din parintescă ingrijire pentru supusii sei adeseori se ocupă cu cercetarea latimei unei pantalici, cu numerulu și calitatea firelor, din care pantalica era tiesuta; de unde se vede, ca Regimulu Englezii precătu luă sub protecție munca supusilor sei, pe atâtă supunea controalei legiște muncă și pre muncitoriu, că sa nu abuseze cu aceea.

Astădi este in tota Europa altcum, ce se tine de ideea despre munca, prin urmare și in patria nostra. Astădi omul celu muncitoriu fără osebire de nascere și stare se aprețuiesce de omul celu mai nobilu in patria. Astădi Aristocratul și tine de cea mai mare onore a se ocupă cu munca, va sa dica: cu cultura mosielor sele, cu înființarea fabricelor, cu înaintarea industriei speciali și generali, pentru ca este petrusu, ca munca este onoreala și reputația omului, și ca omul, carele muncesc, este nobilul celu adeveru, ear acelă, carele fuge de munca, și trăiesce in nepasare, și desfrenare, este in ajunul perirei sele materiale și morale, și pentru aceea vrednicu de compatimire. In America omul, carele nu muncesc, se privesc de unu felu de inamicu publicu. Acolo maicele ferescu dinaintea lenesiului prefiicele sele, și fia-care omu de munca, va sa dica: fia-care omu, carele se bucura de onoreala publica, și retrage atenția și amicitia sea dela patriotulu seu lenesiu. Să asiă dicu Americanii, ca acelă, care nu lucra, face reu.

Acestea suntu espusețiunile Domnului Professoru Laboulaye in privința conceptului despre munca, care a le aminti aci mai multu de cea mai strinsa datorintă, pentru ca în vieti a poporului, și condiționă cultura lui, prin urmare și onoreala și aprețuirea lui in societatea civilă; și pentru scopulu Asociațiunei noastre, precum amu atinsu mai susu, este atâtă înaintarea literaturii limbei române, cătu și cultura poporului român prin studiu, prin elaborarea și edarea de opuri, prin premii și stipendii pentru diferitele specialități de știință, și arte.

Amu amintit doctrină renomutului Professoru Laboulaye spre

acelu scopu, că nici unu membru alu Asociatiunei sa nu se sparie de greutăti, care le intempina atunci, candu va sa inainteze scopulu Asociatiunei, ci cu zelul indoit si intreit sa continue munca sea, va sa dica: activitatea sea pentru inaintarea literaturei limbii maicsei sale, si pentru cultura poporului, alu căruia membru este si elu, sciindu si convinsu fiindu, ca cu cătu mai multu va asudă in munc'a acésta nobila, si cu cătu mai multu o va face productiva si in altii, cu atât'a mai mare onore si apretiuire si va secerá siesi, si natiunei sele.

Dupa convictionile mele, care mi le-amu castigatu despre poporul nostru, cutediu a afirmá, ca elu nu are atât'a lipsa de invetiatur'a, că sa fia muncitoriu, — căci elu este in fapta muncitoriu, — ci are lipsa de o povatiuire, cum sa-si faca munc'a s'a, va sa dica: cum sa fia muncitoriu, că apoi potrivitul mesurei munciei si sudorei sale sa aiba cătu se pote mai mare folosu, va sa dica: cum munc'a s'a se o faca catu se pote de productiva, căci productivitatea, adeca progresulu, ce-lu astépta muncitoriu dela munc'a sea, este conditionat dela modulu lucrarei; ferice asiá dara este acelu lucratoriu, care scie sa lucre si sa muncésca dupa lumin'a mintiei sanetóse si regulate prin scientia si esperiintia; care nu este inamoratu in sine si in obiceiuri stangace; care mainante gandesce si judeca despre munc'a, ce va sa o faca, si apoi se pune cu totadinsulu la lucrare.

Astfelu, si numai astfelu de munca este productiva, si aduce muncitorigui onore si apretiuire inca si din partea inimicilor; astfelu, si numai astfelu de munca face nobilu pe muncitoriu in societatea compatriotilor sei.

Acum indreptezu cuventulu meu cătra bravii nostri connatiunali din orasulu Belgradu, cari au avutu bunetatea a primi vestea despre celebrarea Adunărei generali a Asociatiunei nostre pe anulu acest'a in mijlocul loru, si au pregați cu sargintia si sacrificiu tote, căte se receru spre acestu scopu.

Asigurezu in numele Asociatiunei pre connatiunalii nostri Belgradeni, ca membrii Asociatiunei sciu apretiu amórea si sacrificiulu, ce Domniele Sale au adusu causei natiunale cu acésta ocasiune, si totudeodata lu voru scí pastrá pentru toti tempii ca o suvenire preaplatuta.

Acestea lasandu-le inainte, dechiaru siedint'a Adunărei generale de deschisa, ear ordinea objectelor va urmá amesuratul programei stabilite din partea Comitetului Asociatiunei.

Alb'a-Iuli'a 18 Aug.

Siedint'a a II. se incepù cu verificarea protocolului din siedint'a trecuta. Dupa acésta propune Presidiulu Adunărei sa decida, déca va mai antáiu sa se continue cetirea disertatiunilor seu sa se ia inainte referatele comisiunilor. Adunarea se decide pentru ceste din urma cu observarea, ca dupa terminarea discussiunilor asupr'a memoratelor referate sa se continue cetirea disertatiunilor. Mai antáiu vine asiá dara la ordine referat'a asupr'a ratiuciniilor, referinte era Dlu C um a nu. (Membrii Comiss. de 5 pentru esaminarea ratiunilor constatatori din dd. Can. Gr. Mihali, prob. de min. Lazaru Piposiu, secr. gub. N. Barbu, senat. I. Balomiri si Cons. Cumanu). Dlu referinte dificultéza inscrierea obligatiunilor in m. c. că atari si cere ca inscrierea sa se faca dupa pretiulu loru in valuta austriaca. Cere ref. espliatiuni dela Dlu casieriu in privint'a socoteleloru, cum s'a urmatu cu acele pre langa manipularea de mai susu. Venindu la perceptiunile din taxele membrilor ordinari ref. cu privire la respunderea cea atátu de defectuosa a tacselor face intrebarea, ca ce modu aru si mai potrivitul sa se urmeze cu membrii cei rei de plata. Erogatele le afla in ordine buna. Déca suntu unele care trece preste preliminarea anului trecutu, apoi aceste suntu cările cumperate din sumele preliminate de Adunarea generala dela Hatieg, care insa nu s'a fostu scosu din cassa pana la adunarea dela Abrudu, si la acésta adunare au fostu trecuti cu vederea. Cass'a de altmintrea, fiindu in decursulu anului cur. scontrata, se afla in ordinea cea mai buna. Cătu pentru spesele facute de secretariatu se dovedesce o crutiare de 23 fl. 80 xr. cari remanu buni pentru anulu urmatoru.

Terminandu ref. si Dlu Casieriu avendu cuventulu, da deslusirea ceruta si adeca ca densulu au urmatu concluselor Adun. gen. de mai inainte si arata ca prin acésta procentele nu au patimitu nimic'a.

Presidiulu provoca Adunarea a decide cum sa se proceda, cu obligatiunile sunatore in m. c., la care Dlu v. pr. Canonieu Ci-pariu esprime parerea, ca pre cum suntu erogatiunile asiá sa fia si perceptionile adeca in un'a si aceeasi valuta. Luandu parte mai multi membri la discussiunea acésta se concentréza tote părerile intr'acolo, că cass'a sa-si pote tote socotelele in val. austr., ce se si primesce. In legatura cu aceste dl. cas. cere ca Ad. sa dea unu absolvitoriu cassei, adeca Adun. sa se esprime in protocolulu casei, cum au afisatu cass'a. Adun. incuiintieza cererea acésta si cu privintia la ostenelele ce si le-au datu Dlu Casieriu in functiunea sea că atare i aduce multiamita si recunoscintia din partesi.

Indata dupa acest'a sa ia in desbatere modulu procederei cu acel ce nu platescu regulatu taxele. Aici sa ivescu felu de pâ-

ri. Dlu Can. Negruitiu pretinde că cei inscrisi sa platescu dupa sirulu anilor in care suntu restanti si cari astépta a fi siliti ore cum la plată sa se executeze. Asiá facu si alte reunioni dela alte popore. §-ulu 36 din stat. I. c. citatu de Dlu Densusianu termina discussiunea acestui objectu cu aceea, ca taxele sa se incaseze că si pana acum, dara pentru adunarea viitora sa se faca unu conspectu de acei ce nu platescu, sa se dechiare de membrii esiti din Asociatiune si sa se dea conspectul publicitatiei.

Vine la discutiune apoi procederea cu actele Adunărei gen. Esc. Sea mitr. Si u l u t i u propune ca acelea sa se trimita colectoilor si membrii apoi sa le cumpere. Sevr. II e de aceiasi parere, arata insa ca din anii trecuti suntu tramise acte pre la colectori si ea nu au sositu nici acte nici bani dela respectivii colectori nici vre-unu raportu despre starea lucrului in asta privintia. Dlu Can. Negruitiu arata greutătile ce le au colectoarii cu imparfrea actelor, resp. cu vinderea loru membrilor. Dlu Dr. Bobu propune ca amesuratul conclusului adusu la Ad. gen. din Blasius sa se dea membrilor actele gratis. Se aduce inainte inse contr'a acestei păreri conclusulu dela Hatieg, prin care se decide vinderea, si din partea Presied. si Esc. Sele metr. Siulutiu se springesce vinderea actelor ca unu isvoru de venit pentru Asociatiune; de alta parte insa că o greutate forte putinu insemnata pentru fia-care membru, de a contribui la fondul. Dlu S i a n d o r u propr. respinge imputarea lui Negruitiu si arata ca e vin'a colectoilor deca nu se vendu actele. Dlu Densusianu face propunerea (care s'a mai fostu facutu si la Hatieg), că pretiulu actelor sa se incaseze de odata cu tax'a. Dupa ore care desbatere mai departe a cestiunei Presidiulu reasuma si in fine Adun. primeșce conclusulu că sa se vinda acte.

Venindu lucrulu eara la erogatiuni si adeca la cele extraordinarie se facu difficultati din partea Dlu Dr. Maioru si Dlu Dr. Bobu. Gestu din urma cere a i se arata, ea pre temeiulu căruia conclusu s'a tiparit actele Ad. gen. din an. tr.? Dlu Sevr. II. I. V. Rusu citește conclusulu Ad. gen. dela Abrudu. Dupa aceea pre temeiulu căruia conclusu s'a retiparit statutele Assos. ? Presidiulu cere că pentru gresiel'a (basaconia) acésta a comitetului sa se pedepsasca Presidiulu (ilaritate). Dlu Siandoru precumpanese greutăatile comitetului in a-facerile sele si neputint'a de a prevede spesele ce se potu nasce in interesulu Asoc. in decursulu unui anu si ca déca comitetului i aru si legate manile a nu trece preste bugetu, atunci aru trebui sa stea neactiva un'a jumetate de anu seu si mai multu, cu paguba Asociatiunei.

Dlu Hanni'a arata ca e numai o neintielegere, candu se pune tiparirea actelor si statutelor intre erogatiunile extraordinarie pentru ca tiparirea actelor e preveduta in conclusele Adunărilor generale; propune incuiintarea tiparirei actelor si a retiparirei statutelor candu va cere lips'a, ce se primeșce.

Dlu Dr. Bobu cetesce raportulu comisiunel bugetarie. (Membri com. de 9 la propunerea Dlu Axente dupa o consultare a Ad. gen. alesi in sied. tr. suntu: dd. Dr. Ios. Hodosiu, Dr. I. Ratiu, Dr. I. Maioru, Dr. Basil. Glodariu, Ales. Micu, Jud. Sim. Balomiri, Prot. Ioann Tipeiu si Dr. Ioann. Bobu) Venindu vorba asupr'a tiparirei actelor Dlu Dr. Majoru este in contr'a tiparirei acestora. Presied., Escel. Sea Metropolitulu St. Siulutiu si Dlu Boieru presied. de trib. suntu pentru tiparirea actelor, in care se pastră actele Asociatiunei si care voru fi de insemnata pentru posteritate. Dlu Dr. Maioru e pentru suspendarea tiparirei actelor si inlocuirea loru cu o foia literaria, din cauza ca actele si asiá remanu necetite, pentru ca nici densulu nu le ceteșce. Precandu foia ce aru esti o aru celu cu placere fia-carele. Dlu Boieru dice, ea déca aru esti foia carea si asiá e proiectata de multu, atunci aru si gat'a a retrage propunerea din partea facuta. Dlu Can. si v. pr. alu Asociat. se descopere intr'acolo, ca aru si gat'a a eda o foia literaria filologica si istorica déca aru si sprignito de ajunsu; pana acum acésta e numai intentiune. Se arata din unele parti dorint'a ca acésta foia sa devina a Asociatiunei. Dlu Dr. Hodosiu reduce discussiunea la originea ei la referat'a comisiunel; venindu apoi la tiparirea actelor si la foia, densulu e si pentru un'a si pentru alt'a. Specialu vorbindu despre acte doresce tiparirea loru in modulu cum s'a tiparit si pana acum, pentru ca in ele se oglindea vieti a Asociatiunei. Parerea acésta se springesce de nou de Esc. Sea AEppulu gr. cat. Siulutiu si in fine se primeșce de Adunare.

Dr. Hodosiu cere acum sa se ceteșca referatulu comisiunel bugetarie din punctu in punctu, ceea ce se si intempla. Se ia asiá dara la desbatere a) remuneratiunea secret. Il cu 200 fl.; b) ajutoriulu pentru unu jurist aplecatu că scriitoriu in canc. Asoc. 100 fl.; c) spese pentru cancelaria 150 fl.; d) stipendie pentru trei juristi la universitatile din Pest'a si Vien'a cete 100 fl.; si pentru unulu in patria 80 fl.; cu totul 380 fl.; sumele de pana aci se primesc fara multa desbatere. Mai departe vine la desbatere: e) tramiterea a doi pedagogi la Prag'a. Cestiunea se ia in seriosa consideratiune si se statoresc, ca cei stipendiati spre acestu scopu sa fia gimnasiisti absoluti cu maturitate si in urm'a observarei Dlu Boieru se mai adauge, ca scopulu tramiterii tinerilor la acestu studiu este pregatirea de professori la prerandiele romane si Dlu Can. Negruitiu adauge: de ambe confesiunile din tiéra nostra. Stipendiele aceste suntu de cete 300 fl. pre-

lângă spese ee drumu a 50 fl. pe anu. Se primescu de Adunare in tipulu mai susu aretat. Vine apoi rendulu la stipendiulu pentru unu politehniciu cu 300 f., ce se primesce.

In fine se propune ca sa incida in bugetu sum'a fipsata pentru tiparirea actelor Ad. g. Cu ocaziunea acésta se aducu inainte mai multe minutiosități in privint'a speselor tiparirei ba și impregurarea, ca sirurile suntu prea rari și asiá esu côle mai multe. La tóte aceste Presied. indrépta Ad. că sa cerce la alte tipografii cu tiparirea Actelor, descopere, in fine ca, că reprezentante alu tipografiei archidiecesane gr. or. reduce pretiulu unei côle tiparite la 15 f. cu carea Adunarea se arata multiamita; adaugi insa ca spesele tipariului sa nu tréca preste 200 f. v. a.

Suplic'a unui papucariu din Alb'a Iuli'a Iacobu Tulbureanu pentru unu imprumutu, precum și propunerea Dlu Negrutiu in privint'a unui prof. de agronomia la scól'a preparandiala in Blasius nu se primesce.

Dupa aceste se ia inainte referal'a comisiunei de trei (Membri Com. de 3. pentru inscrierea membrilor noi și incassarea taxelor suntu : dd. Petru Truti'a Parochu, Sen. Berghianu și Samuilu Cirlea propr.) pentru membri noi intrati și cei ce au depusu tacsele de membri ordinari sub decursulu Adunărei. Membrii cei noi se cutescu de cătra ref. Dlu N. Berghianu senat.

La propunerea Dlu Dr. Vasiciu se alegu de membri onorari ai Asociatiunei : dd. Gottfried Müller, Directorele Acad. c. r. de drepturi in Sabiu și Paulu Istvánfi, Direct. Acad. de drepturi in Clusiu.

Adunarea viitoré sa ficséza pre 26/14 Augustu 1867 la Clusiu.

Fiindu tempulu inaintat disertaliunile la expres'a voia a Ad. gen. și a dd. disertatori nu se mai potu ceti dura se voru tipari in actele Adunărei gen. depre anulu acest'a.

Se alege apoi comisiunea verificatoare.

Presidiulu incheia dupa acestea siedintiele, multiamindu Ad. gen. pentru zelulu ei și róga pre Ddieu, că pe anulu viitoriu in mare numeru și cu puteri unite sa se reveda membri la Clusiu.

Dlu Axente multumesce Esc. Sele Presied. pentru caldurós'a și intielep'ta conducere a siedintelor, cari in tempulu și in impregurările de fatia numai Escel. Sea Presied. suntu de a se multiamiti.

Cele ce ne voru fi scapatu din péna le voru aflá cei ce se intereséza, in protocolulu și actele Asociatiunei si inca mai pre largu.

Evenimente politice.

Sabiu in 20 Augustu.

Herm. Ttg. de astadi aduce unu telegramu in care spune, ca dupa Pest. Ll. Esc. Sea Gubernatorele de Crenneville nu se va mai reintórce la postulu seu din caletori'a sea dela Vien'a.

Listele de ministri unguresci se schimba un'a dupa alt'a. In tóte, Sennyei este celu desemnatu de presiedinte.

In privint'a afacerilor interne reproducemu urmatórele : Este dreptu ca aici (in Vien'a) acumu de vre-o căte-va dile se facu negoziári cu deputati unguresci, a căroru conduceatoru este cont. Jul. Andrassy. Regimulu e representantu prin contele Belcredi, carele au fipsatu in unu esposé massimulu ce se pote concede, dupa parerea sea, ungurilor. Se dice ca negoziáriile se baséza pre unu d u a l i s m u moderat, paritatea ambelor jumetăti de imperiu și representarea loru prin delegatiuni." Pâna in 27 Aug. intielegerea nu era facuta și asiá atunci inca nu puté si vorb'a de ministeriu ungurescu. Convocarea dietei unguresci a târna dela resultatulu negoziárlorui mai susu amintite.

Pest. Ll. combate parerea aceloru ce voru se scia ca prefacerile cele ce se astépta aru si impreunate cu caderea ministrului Belcredi. Din contra intaresce, ca aceste tóte se facu cu scirea densului și prin intiegerile cu dentolu că reprezentante alu statului. Positiunea ministrului Belcredi se dice in P. Ll. ca va esti și mai firma din schimbarile aceste, dar la nici o intemplare nu va fi sguduita.

Atingatoriu de politica din afara impartasim' dupa unu tel dela H. Ztg. ca in 30 s'a schimbatu in Prag'a ratificatiunile tratatului de pace austro-prussianu și alu protocolului de desiertare (de trupe). Bar. Werther au plecatu din Prag'a.

In Itali'a se dice, dupa unu altu telegramu alu foiei acum posenite, ca s'a ordinat punerea in picioare a bataliunilor a 6-lea dela tóte regimenterle (80) de infanteria.

Franchi'a negotiéza in Prag'a pentru liseratiuni mari de cai.

Conferintie invetatoresci.

Gherdeau in 14 Augustu 1866

Suntu 11 ani de candu amu esitu dintre păretii scólei, dintre cari in 2 amu imbracatu postulu invetatorescu, la scól'a din Martinsbergu (Siomartinu) — 9 ani darulu Preotiei, sub care tempu avui onore a fi in multe adunări; dar ce se tine de conferintiele invetatoresci din Martinsbergu, la care amu luat parte dimpreuna cu mai multi alti Preoti spuiu d re p t u c a m ' a u s u r p r i n s u.

Conferintiele s'a tinutu in 11, 12, și 13 Augustu cu invetatorii din Protopopiatele Nocrichiului și alu Cincului-mare sub

conducerea Cinstici sele parintelui Administratoru Ignatie Mandocea. Aceste conferintie s'a deschisu dupa finitulu servitiului Dumne-diescu cu chiemarea săntului Spiritu prin Cinst'a sea parintele Administratoru cu o cuventare escelenta despre ramurile crescerei, culturei, și a luminării tinerimei scolarie, precum și despre calitătile invetatorilor și indeobste despre scóla.

Despre cele doué impregurări din urma incátu amu potulu intielege s'a cuventat camu dupa cum se vede din hárthi'a atlaturata *), care cuventare au fostu intrerupta de puternice strigări de sa trăiesca Esclenti'a Sea luspect. supr. Scol. la care au respunsu dlu invetatoriu Ioann Branisce din Merghindélu cu o cuventare macstritu tiesuta, privitor la scóla, lésa invetatorilor și la retele care apasa adi progresele in crescere cultura și luminare, intrerupta de dese bravo, cu care s'a incheiatu siedint'a I. la 1 óra. Siedintiele celealte conferintiale cu desbaterea programei conduse de conduceatorulu zelosu și expertu in chiamarea sea, căci in anii 1863 și 1864 au fostu și comisarii alu conferintielor invetatoresci, au decursu in tóte trei díle cu unu frumosu tactu, cu care ocaziune la specialele desbateri a singuraticilor obiecte s'a vedintu din partea celor de fatia, ca acesti invetatori suntu demni de chiemarea loru, cu una cuventu, acesti invetatori potu concurge cu ori-eari alti in harnică invatietorésoa.

Conferintia s'a incheiatu in 13 Augustu dupa amédî cu o cuventare potrivita impreunata cu o rugaciune de multiamita a parintelui Administratoru, dupa care au urmatu inca 2 cuventări a invetatorului Ioann Branisce și un'a a Parintelui Ioann Moldovanu din Agnita.

Lupt'a marina dela Liss'a *).

Sub acestu titulu publică "Concordia" actele ce se referescu la mémorat'a lupta. Le impartasim' și noi cetitorilor, pentru că suntu interesante pentru ori ce romanu și patriotu sunn.

Dle redactoru ! Me credeam' uitatu pre insul'a Liss'a, și in adeveru pâna in 17 Iuliu amu si fostu. Cum m'au tratatu vecinii mei din Ancon'a binevoiesc a vedé din documentele alaturate. Decum-va ti-va iertă tempulu și spatiulu să-le cunoscute publicului nostru, că in tempu de lipsa sa pótă vorbí cu fapte. Succesulu ce l'am' avutu contr'a unci flote imposante, provediuta cu tóte esperintiele americane și anglese — carea ma tinu incinsu trei dile — a fostu brillante. Mijloacele mele contr'a loru au fostu egali unui Davidu contr'a a 30 de Goliatii. M'au improscutu cu proiectile de cete 300 puncti un'a, cu mici cu mari cam la vr'o 40,000. Me ciocnira urtu, dar de-si nu venea flot'a nostra, totusi le mai damu de lucheru vr'o 3 septembri.

Batal'a flotelorui fù unu ce infricosatu — frumosu; detaiuri aproape de adeveru asti in gazetele de Viena.

Amu onore s. c. I.
Liss'a 4 Aug. 1856.

Br. Davidu Ursu colonel.

Marti 17 Iuliu nòpte a — de pre nai'a
"Re d'Itali'a" — in fati'a insulei Liss'a **).

Scump'a mea ! Mâne diminézia vomu incepe ataculu, și déca aceste orduri voru ajunge la tine, va fi unu auguriu bunu, ca eu adeca mi-amu facutu onore si Ddieu me conserva familiei mele.

Eri amu delasatu Ancon'a cu propusulu de a dà atacu asupr'a Lissei si a o ocupá. Liss'a este cheia malurilor orientali ai marii adriatice si venetianii o numesc Gibraltarulu acestei parti.

O recunoscintia esecutata cu o cutediantia admirabile de cătra major-comandante d'Amico ne dede a sci ea Liss'a e aperata de o garnisóna de 2000 seiori si 10 tunuri asediate in diferite forturi. Suntemu siguri de victoria — soldatii ardu de dorulu de a se bate. Intreprinderea nostra nu se marginescă ací, si succesulu fericie alu acestei'a ne deschide calea la alttele nu mai putinu ponderose; — cu ajutoriulu lui Ddieu speru onore !

Scriu aceste siruri spre a-lí areta că cu spiritulu suntu la tine și la familia. Acum repausulu me chiaina, diminézia la 4 óre trebuie sa fiu la postulu meu.

Alu teu Carolu.

Miercuri 18 Iuliu 5 óre diminézia
Dela 11—4½ óre amu dormitul bine — tamborulu me desceptă, ceriulu e serinu, marea dörme, ataculu va ave locu intre 9 si 10 óre.

11 ore inainte de amédî.

Plecă la lupta cugetandu la tine — Ddieu te protegă.

6 óre sér'a.

Lupt'a a durat 7 óre — nai'a nostra a datu 1300 de impuscaturi — comand'a austriaca se aperă cu unu curagiul admirabile, — mâne ataculu se va continua.

Speram' ca vomu invinge inca astadi, ceea ce s'aru fi si intemplatu, déca amu si fostu ajutali. Ataculu trebuia sa se incépa de trei parti, ai nostri formandu trei grupe sub comand'a lui Persano, Vacea si Albini cu trupele de debarcare. Problem'a cea mai grea cadiu asupr'a nostra, noi

*) Déca ne ieră impregurările vomu face intrebuintiare de dens'a. R.)

*) Insul'a Liss'a are numai trei orasie: Liss'a, Kut, si Comis'a. Populatiunea suie la 6000 suflete. Locuitorul suntu de origine slavica, starea loru atâtua fisica cătu si materiale si spirituale e deplorabile. Locuitorii din Comis'a preste totu suntu italieni, si traditiunea deduce originea loru dela fugarii români de pre tempurile resbelurilor pu-nice. Populatiunea Lissei se ocupa cu cultur'a vinului si pescuitulu, apoi cu lenea si cersitulu. Scoli de locu nu suntu. Insul'a are o periferia de 6 miluri nemiesci, unu portu de batalia marelu si forte multe sinuri (de mare) frumosé. Însemnatatea ei o cunoscu italienii destul de bine. Temperatur'a e tropica, insul'a avuta in pietri, lipsita de apa, asiá cătu procurarea apei te costa mai cătu a vinului.

**) Aceste suntu copie de pre doué epistole — adresate cătra consor-tea sea — din partea unui oficieru italianu ce s'a alfatu pre nai'a "Re d'Itali'a" carea fu gaurita in fundu prim flot'a nostra.

atacaramu Portulu „S. Giorgio“ ce erá aperatu priñ Fortulu alu 4. — pre la trei óre unu magasinu de pulvere de pusca lu aruncaramu in aeru, pre la 4 amu ruinatu Fortulu alu 3-lea.

Eramu siguri de victoria, candu ni se aviséza — ca ataculu celorulalte 2. despartieminte fu fára succesu. Continuaramu foculu pâna la 6 $\frac{1}{2}$ atunci alte nái venira spre a supliní loculu nostru si continuara lupta pâna noptea. Mediul n optii.

Malulu e in flacari, tufetulu arde in urm'a focuriloru tramise prin armele nóstre. Unu spetaclu grandiosu si infricosatiu — lupta nostra de astazi asemene fù maiestatica — infricosata. Mi-voiu luá tempu a o desrie. Multiamita lui Ddieu ca m'a aperatu!

De ocamdata ne cuprindemu cu consultarea asupr'a celoru ce voru trebui sa le facemus mâne; unii se cercá a iertá ca cuprinderea va fi imposibile, cu toate ca me incredu solidaritati ce a desvoltat'o Persano in aceste dile, — totusi me temu ca elu va cede. Ni s'a avisatu ca Tegetthof, sosesce in ajutoriulu celoru assediati — in acestu casu debarcarea nu e cu scopu.

• Joi, 19 Iuliu 7 (? R. T. R.) óre matinale.

Ataculu contr'a Lissei se va incepe pre la 6 $\frac{1}{2}$, vomu luá parte dupa ce ne vomu si fácutu rogaciunile. Aibi curagi, si nu uitá ca mâne telegraful va anunçia victoria nostra,

O sarutare tie si mamei

Alu teu Carolu.

(Va urmá).

Consemnarea ostasiloru romani cadiuti, raniti, sau perduti pre c mpulu dela medianopte.

Dela reg. de inf. conte Gyulai nr. 33.

(Urmare).

C o m p. 6 Morti : Ifstlmie Lundrasiu, Ilia Recore, Pavelu Cioresiu, Ale sandru Budi, Flor'a Buzzonu, Zacharia Dudasiu, Gavriilu Motiu, Vasilie Corbeiu, Ioann Lucea. — **R niti :** Stefanu Nacea, Teodoru Pop'a, F. Pop, E. Cadariu, Mihaiu Balasiu, Dimitriu Banatianu, Davidu Suceanu, Todoru Cataritianu, Nicolae Gergariu, Pavelu Cresiovanu, Simeonu Ilc'a, Stef. Dumut'a, Nicolae Telecanu Ursu Bors'a, Iosifu Marisiu, Flor'a Miesi'a, Ivan Tiedot'a, George Borodu, Ilie Oprea, Stefanu Temeranu, Gligoru Nasu, George Nai, Michai Folti, Nicolae Corni'a, Ioann Curai, Cratiunu Nicutia, Ioan Horg'a, George Bulzanu, Ioann Macea, Vasilie Cata n'a, Cosm'a Grecu, T. Burl'a, G. Blasu, Pavelu Brisianu, Michai Lazaru, Vasalie Marisiu, Todoru Ves'a.

C o m p. 8 Morti : Ioann Popu, E. Huba, Iosifu Ratiu, Ilie Bulzanu, Teodoru Hornea, Ioann Muresianu, Teodoru Vidu, Petru Delimanu, Ioann Pitasiu, A. Jurc ne. — **G r e u r a n i t i :** Mitru Truti'a. — **Usioru raniti :** Petru Gangeu, Ioann Comanu, Antipa Oan'a.

C o m p. 9. Morti : Sav'a Cocosiu, Pavelu Motiu, Dehe lanu, Ioann Catan'a, Simeonu Pinter, Ioann Jevelu. — **G r e u r a n i t i :** Iosifu Trimariu, George Stepanu, George Bodu, Ioann Cia bai, Nicolae Valanu, Hostanu Stoiacu, Antonie Gaboru, Antonu Balinu, Ioann Balasiu, Ioann Germanu, Ioann Basu, Stefanu Sian doru, Cost'a Truti'a, Michaiu Orvatu. — **U s i o r u r a n i t i :** Dimitrie Buteriu, Petru Babutia, Ioann Lucaciu, Trand. Germanu, Ioann Gubanu, Cost'a Pecurariu, Michaiu Stramu, Nicolae Cercelu, Nicolae Morariu, Petru Stepanu, Georgiu Gancea.

C o m p. 10. Morti : E. Fodoru, Petru Deheleanu, Moise Zercusianu, Petru Videcanu, Vasalie Dascalu, Ioann Dunu, Todoru Tortianu, Ioann Braitiu. — **Raniti :** Ioann Budariu, Todoru Zaharia, Sara Crisanu, Ioann Buretiu, Ioann Domocosiu, Petru Sabo, Georgiu Buldianu, Ioann Ciurl'a, Antoniu Bundu, N Halmagianu, G. Incescu.

C o m p. 11. Morti : Ioann Olariu, E. Ratiu. — **G r e u r a n i t i :** Nic'a Trifu, Pavelu Ienei, Mironu Ciocoiu, Ilie Ios'a, Ilia Mielousiu, Ioann Stefanescu, Ioann Cadiutiu, Andrea Crup'a, Pavelu Stanu, Georgiu Bacu.

C o m p. 12. Morti : Iacobu Palincasiu, Iosifu Lobonodiu, Michaiu Surani, Stefanu Olariu, Ale sandru Popu, Georgiu Degi, Nusicasiu, Ioann Sucaru, Todor, Ioann Cont'a, Paiusianu, Ioann Bubesa, (Pupeza?) — **Raniti :** Andrei Simionu, Pavelu Budeanu, Ioann Marianu, Andrei Galiu, George Pop, George Cost'a, Iosifu Husc'a, Teodoru Giurcone, Mitru Guj, Iosif Crisanu, Solomonu Maoos'a, Iosifu Burianu, Teodoru Ardeleanu, George Pot'a, Ioann Budianu, Stefanu Neacu, Vasilie Tauer (Taur?), Teodoru Jenacescu.

C o m p. 13. Morti : Nicolae Mursa, Onutiu Buzgau, Onutiu Buzganu, Michaiu Bondariu, Ioann Deheleanu, Michaiu Galu, Ioann N mtiu, Ioann Popu, Matei Stic'a, George Tocaciu, Ioann Tocaciu. — **G r e u r a n i t i :** George Marisiu, Ambrosie Ratiu, Isacu Stanutiu, Vasilie Ardeleanu, Teofilu Ardeleanu, Ioann Anciu, Danu Bonchisiu, Michaiu Berariu, Martinu Ciaia, Ioann Davidu, Teodoru Gal'a, Petru Tereanu, George Dhindie, Stefanu Ojtia, Ilia Puiu, Petru Pre cupasiu, Nicolae Sid'a, Teodoru Chitia, Ticu Zopot'a, Stefanescu. — **Usioru raniti :** Stefanu Sabo, Pascu Musta, Mitru Caprucianu.

C o m p. 14. Morti : Todoru Arama, Flor'a Ciosu. — **G r e u r a n i t i :** Dimitrie Ionasiu, Ioann Ris'a. — **Usioru raniti :** Adamu Simionu, Iosifu Orvatu, Michaiu Bulea, Simionu Danciu, M. Costa, Nicolae Mogicu, Samuilu Motiu, Florea Videcanu, Todoru Vorindanu, Florea Zacharia, Ilie Cismitius, Todoru Lungu, George Sutumari.

(Va urm ).

Redactoru respundietoriu Nicolau Cristea.

Principalele rom ne unite.

In 9 Augustu c. v. dupa cum serie „Romanulu“ Mari'a Sea Domnitorulu insotitu de DD. Mavrogeni, ministru de finantie, generalu Ioann Grigorie Ghic'a, locotenentu colonelu Iarc'a, majorulu Gherghelu si locotenentulu Barcanescu a pornit din capitata in visitarea mai multor districte de pestă Milcovu.

Prefectulu de Buzeu a intempinat pe M. Sea la Mizilu, de unde venindu la 7 óre s r'a la Buzeu a fostu primitu la barier'a orasului de politie, administratie si de poporatiunea intr ga a orasului esita inaintea M. Sele cu flori si strig ri entusiaste. La st a Episcopia a fostu primitu in bisericu, unde s'a cantat unu Te-Deum. De aci urcandu-se in salonul Episcopiei i s'a presentat autoritat le districtului: s r'a a visitat orasulu. A d u'a dimineti'a, M. Sea, dupa ce a visitat pompierii, spitalele si temnici'a, a pornit la 7 óre dimineti'a spre Focsani multumit, sanatosu si forte bine dispusu.

La 9 $\frac{1}{2}$ óre M. Sea a sosit la Ramnicu-Saratu, de unde peste un'a jumetate de óra a plecatu spre Focsani.

La 12 óre la amedi M. Sea era la Focsani.

S r'a va remanea la Ajudu. In totu drumulu satele esira inaintea M. S. lu primia cu ur ri si strigate entusiastice.

Dupa un'a telegrama primita dela Focsani cu dat'a de 10 Augustu, se anuncia ca M. S. a plecatu pentru Adjudu. (d. G. Tr.)

Nr. 11—3

Concursu.

La sc l'a populare rom. gr. res. din Comun'a Talmaciul in Scaunulu Sabiuului, se cere unu invatitoriu cu salariu anuale de 120 fl. v. a. cuartiru gratuitu, lemne de incalditu, si o gr dina de 80 \square st ngini.

Pentru acestu postu vocantu, se deschide concursu p na la 15 Septembrie a. c. st. v.

Dreptu aceea, ori-care doresce, a concur  pentru postulu susunumit, are a tramite la Scaunulu protopopescu alu II-le alu Sabiuului, pre l ng  petitiune timbrata cu 50 xr. v. a. :

1) Atestatu despre aceea, ca au absolvat cu pertare buna, si sporilu de cl. I-a celu putinu gimnasiulu micu, si cursulu pedagogicu in Institutulu archidiecesanu din Sabiu. Si, ca este bine procopisit in tipiculu, si cant rile bisericesci.

2) Atestatu de boleznu, su de pertare morala; acestea pana in terminulu mai susu presipu, spre urmarea mai departe, sa se asterna la laudatulu Scaunu Protopresbiteralu.

Talmaciul 5 Augustu 1866.

Eforia sc lei populare gr. res. din Talmaciul.

N. 10—3

Edictu.

Din partea oficiului Opidanu Dobr'a in Comitatulu Hunedorei, se face de comunu cunoscutu, cumca in 21 Septembrie a. c. se voru d  urmatorele obiecte opidane pe trei ani dela 1-lea Ianuarie 1867 p na la finitutu lui Decembre 1869 pe calea licitatiunei publice in arenda, p. c.

a) Dreptulu de crismaritul cu ospatari'a opidana din piati'a Dobrei, ce consta din 1 sala, 8 od i de locuintia, 1 bucataria, 1 camera, 2 grajduri pentru 30 de cai, si 1 sopronu, cu gr dina de legumi — cu strigarea 1-a 1600 fl. v. a. pe anu.

b) D ue mori de macinatu farina, 1 cu 2 — si 1 cu patru r ote, in riulu opidului Dobr'a, — cu strigarea 1-a 966 fl. v. a. pe anu.

c) Vam'a tergului la 4 terguri mari, — si obiectulu de m celaritul, — cu 1-a strigare 400 fl. v. a. pe anu.

d) O fauria cu 2 locuintie, 1 camara si localulu de fauritul — cu strigarea 1-a 70 fl. v. a. pe anu.

e) Trecatura peste ap'a Muresiu cu 1 brodu, 1 luntritie (cinu), 1 casa cu 2 locuinti si dreptulu crismaritului, — cu strigarea 1-a 50 fl. v. a. pe anu.

f) O casa de locuintia sub nr. 35 in Dobr'a cu 3 locuinti, 1 camara, 1 bucataria, 1 grajd, 1 sopronu, si gradina de legumi — cu 1-a strigare 50 fl. v. a. pe anu.

g) O casa de locuintia sub nr. 85 in Dobr'a cu d ue od i de locuitu si 1 bucataria — cu int ia strigare 36 fl. v. a. pe anu.

Competinti la ac sta arendare au sa depuna inainte de inceperea licitatiei unu Vadium de 10% din pretiulu strig rei — in bani gat'a inaintea comisiunei licitat re.

Licitatiunea se va tine in cancelari'a opidana Dobr'a, unde se potu ved  conditiunile licitatiunei, si contractele de arenda.

Dobr'a in 12 Augustu 1866.

Dela oficiulu opidanu.

Burs'a de Vienn'a.

Din 20 Augustu (1 Sept.) 1866.

Metalicele 5%	63 25	Actile de creditu	158 25
Imprumutul nat. 5%	68 35	Argintulu	126 75
Actiile de banca	728	Galbinulu	6 07

Editar'a si tipariulu tipografie archidiecesane.